

Grāmatvedības uzskaites un gada pārskatu aktualitātes biedrībām un nodibinājumiem

Tiešsaistes seminārs

Seminārs 03.03.2023.

Jautājumi	Atbildes
1 Ja saimnieciskās darbības ieņēmumi nepārsniedz 100000eur, vai var kārtot grāmatvedību divkāršā ieraksta sistēmā?	1 Biedrība, kurai apgrozījums no saimnieciskajiem darījumiem divus pārskata gadu pēc kārtas nav pārsniedzis 100 00 <i>euro</i>, ir tiesīga kārtot grāmatvedību divkāršā ieraksta sistēmā

2

Vai brīvprātīgajam darba veicējam jābūt grāmatveža sertifikātam?
Prezentācijā bija rakstīts, ka dokumentu jāaizsargā pret izmaiņām, domāju kā tas jāsaprot? Vai jāveic kādas papildus darbības ar dokumentu lai aizsargātu? Kā aizsargāt dokumentu pret tā izmaiņšanu? Kā pareizi darīt?

2

Prasības attiecībā uz grāmatveža un ārpakalpojuma grāmatveža izglītību ir noteiktas Grāmatvedības likumā.
Brīvprātīgā darba organizēšanu regulē Brīvprātīgā darba likums, nenosakot prasības attiecībā brīvprātīgā darba veicēja - grāmatveža izglītību.

Ja saskaņā ar Grāmatvedības likumā noteikto grāmatvedības dokumenti tiek iznīcināti un glabāti elektroniskā formātā, tad biedrības valdes vai izpildinstitūcijas kompetencē ir noteikt elektroniskā formā pārvērsto grāmatvedības dokumentu glabāšanas kārtību. Piemēram, noteikt kādos digitālajos datu nesējos (diskos, serveros un tml.) grāmatvedības dokumenti tiks glabāti, noteikt, kurām personām ir piekļuves tiesības serveriem vai digitālajiem datu nesējiem un tml., lai netiktu dzēsti vai mainīti elektroniski pārvērstajos grāmatvedības dokumentos ietvertie dati.

3

Vai VID neparedz izstrādāt excel formā Ziedojumu un dāvinājumu pārskatu pēc shēmas MK noteikumos 439 4.pielikums?

3

VID neparedz izstrādāt MK noteikumu Nr.439 noteikto Ziedojumu un dāvinājumu pārskatu excel formā, jo, sākot ar 2023.pārskata gadu, biedrībām un nodibinājumiem gada pārskats par 2023.gadu un turpmākajiem gadiem VID būs obligāti jāiesniedz EDS
(MK noteikumu Nr.439 105.punkts)

4

Vai apsaimniekošanas maksu IIP var attiecināt uz saimn. darbības ieņēmumiem?

4

Apsaimniekošanas maksu norāda Ieņēmumu un izdevumu pārskata postenī "Ieņēmumi no saimnieciskās darbības"

5

Ja biedrībai nav kaut kāda Bilances, IIP posteņa ciparus var paslēpt vai romiešu ciparus jāatstāj tajā paša secībā (ar to pašu ciparu) kāda ir norādīts MK noteikumos?

5

Bilanci un Ieņēmumu un izdevumu pārskatu sagatavo, pamatojoties uz MK noteikumu Nr.439 2.un 3.pielikumā minētajām shēmām.
Posteņus, kuros nav skaitļu, norāda tikai tad, ja iepriekšējā gada pārskatā ir bijis attiecīgs postenis ar summu.
(MK noteikumu Nr.439 18.3.punkts)

6

Pēc kādiem parametriem tiek noteikts, vai iemaksātājs ir ES vai 3.valsts fonds? Vai tā ir juridiskā forma līdzīga kā LV -nevalstiskā organizācija?

6

MK noteikumos Nr.439, kā arī Grāmatvedības likumā nav noteikti ES un citu fondu novērtēšanas kritēriji. Katrā konkrētajā situācijā ir jāizvērtē, saskaņā ar kādiem normatīvajiem aktiem attiecīgais finansējums ir piešķirts, finansējuma avots u.c. nosacījumi.

Informācija par ES fondiem ir pieejama adrese www.esfondi.lv

7

Bet tomēr var sadalīt Ieņēmumi no saimn. darbības un Izdevumi no saimn.darbības (sīkāk) jau ar 2022.gadu ? Tas taču nebūs kļūda?

7

Ja biedrības un nodibinājuma grāmatvedībā 2022.gadā ir veikta saimnieciskās darbības ieņēmumu un izdevumu atsevišķa uzskaitē, tad šāda uzskaites kārtība nav uzskatāma par kļūdu.

Vēršam uzmanību, ka sagatavojot gada pārskatu par 2022.gadu, EDS Ieņēmumu un izdevumu pārskatā šāds ieņēmumu un izdevumu atspoguļojums nav paredzēts

8

Ja, piemēram, dzīvokļu īpašnieku biedrībām, netiek saņemti ziedojumi, kas ir jānorāda ziedojumu pārskatā?

8

Ja biedrība, tostarp dzīvokļu īpašnieku biedrība, pārskata gadā nav saņēmusi ziedojumus, tad Ziedojumu un dāvinājumu pārskatu aizpilda, minētajā pārskatā saņemto ziedojumu summu norādot nulles vērtībā.

9

Ja stipendija vai dotācija ir saņemta no NVA vai pašvaldības, bet savukārt tā darbojas ar ES fondu projektu līdzekļiem, tad arī biedrībai tas ir jānorāda, ka saņemts no ES fondu līdzekļiem?

9

Nodarbinātības attīstībai, t.sk. ilgtermiņa bezdarba novēršanai, ilgstošo bezdarbnieku integrācijai darba tirgū veicināšanai u.c. ar nodarbinātību saistītiem mērķiem finansējums tiek piešķirts no Eiropas Sociālā fonda (turpmāk - ESF).

Minētā fonda ietvaros dažādus projektus īsteno Nodarbinātības valsts aģentūra.

Tādējādi, ja biedrība ir iesaistījusi projekta īstenošanā, kura finansēšanas avots ir ESF, tad saņemtie finanšu līdzekļi (*neatkarīgi no tā, kas tos izmaksā Nodarbinātības valsts aģentūra*) ir jānorāda Ieņēmumu un izdevumu pārskata postenī "No Eiropas Savienības fondiem, Eiropas Ekonomikas zonas fondiem, citiem ārvalstu fondiem saņemtais finansējums" norāda pārskata gadā saņemto finansējumu no Eiropas Savienības fondiem, Eiropas Ekonomikas zonas fondiem vai citiem ārvalstu fondiem"

Līdzīgi ir izvērtējami un Ieņēmumu un izdevumu pārskatā norādāmi saņemtie finanšu līdzekļi no citiem fondiem, piemēram, no Eiropas reģionālā attīstības fonda (ERAF), ja biedrība ir iesaistījusi kādā no projekta pasākumiem, kura ietvaros līdzekļi tiek piešķirti no ERAF vai citiem fondiem.

10

Vai MK not. 439 punktā 92.10 iet runa par saņemto valsts/pašvaldības finansējumu. Vai jānorāda to, kas saņemts no Latvijas valsts/pašvaldības finansējumu vai arī citu valstu valdību finansējumu?

10

MK noteikumu Nr.439 91.10.punktā attiecas uz Latvijas valsts un pašvaldību piešķirto finansējumu

11

Vai izdalot izdevumus no saimnieciskās darbības un pārējos izdevumus var piemērot proporciju? (telpu noma, sakaru izdevumi utt.)

11

MK noteikumi Nr.439 nenosaka kārtību attiecībā uz izdevumu proporcionālu sadalīšanu.

Ja biedrībā ir izstrādāta metodoloģija izdevumu proporcionālai sadalīšanai un to ir apstiprinājusi biedrības valde vai izpildinstitūcija, tad minētos izdevumus var sadalīt saskaņā ar apstiprināto kārtību.

12

Kā jārikojas ja ziedojumi tiek saņemti baznīcas celšanai Ukrainas teritorijā. No saņemtiem ziedojumiem būs pirkti materiāli baznīcas celšanai. Kā pareizi visu noformēt grāmatvedībā.

Jā, Latvijas biedrība.

12. Biedrības un nodibinājumi darbojas saskaņā ar Biedrību un nodibinājumu likumu. Savukārt, ja biedrībai ir piešķirts sabiedriskā labuma statuss, tad ir saistošas Sabiedriskā labuma organizācijas likuma normas, tostarp šajā likumā noteiktās prasības par ziedojumu izlietošanu un mantas un finanšu līdzekļu izlietojuma ierobežojumi.

Ja baznīcas celšana ir saistīta ar biedrības statūtos noteiktajiem mērķiem, tad saņemtie ziedojumi un to izlietojums ir atspoguļojams Ieņēmumu un izdevumu pārskatā, kā arī Ziedojumu un dāvinājumu pārskatā un tā 1.un 2.pielikumā.

Ar celtniecību saistītie pirktie materiāli, pamatojoties uz attaisnojuma dokumentiem, iegrāmatojami izdevumos, Ieņēmumu un izdevumu pārskatā atspoguļojot postenī "Materiālu izdevumi", vai postenī "Izdevumi saimnieciskās darbības veikšanai" (*ja baznīcas celtniecība ir saistīta ar biedrības saimniecisko darbību*)

13

Vai ārvalstu nodibinājuma pārstāvniecībai Latvijā ir jā sagatavo un jā iesniedz gada pārskats/ ieņēmumu izdevumu pārskats Latvijā? Uzskaitē tiek veikta vienkāršā ieraksta sistēmā. Paldies!

13

MK noteikumu Nr.439 prasības attiecas uz Grāmatvedības likuma 3.pantā noteiktajiem likuma subjektiem. Ja ārvalstu nodibinājuma pārstāvniecība nav Grāmatvedības likuma 3.panta subjekts, tad pārstāvniecībai nav saistošas MK noteikumu Nr.439 normas un gada pārskats nav jā iesniedz.

14

Kurā postenī jānorāda saņemtie projektu finansējumi no pašvaldības un no plānošanas reģiona?

14

Saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likumu pašvaldība atsevišķu tās autonomajā kompetencē ietilpstošu pārvaldes uzdevumu var deleģēt citai personai.

Tādējādi, ja pašvaldība tās kompetencē ietilpstošos uzdevumus ir deleģējusi biedrība vai nodibinājumam un uzdevumu izpildei pašvaldība ir piešķirusi finansējumu, tad minēto finansējumu norāda Ieņēmumu un izdevumu pārskata postenī "Saņemtās dotācijas un subsīdijas"

15

MK noteikumi 439, punkts 87.5.2
ziedojumu izlietojums - administratīvie
izdevumi -punkts 88. jānorāda izlietojums
pēc uzkrāšanas principa? Visur " minētas "
aprēķinātās summas". Vai pareizi saprotu?

15

Atspoguļojot administratīvo izdevumu
izlietojumu, uzkrājumu princips attiecas uz
MK noteikumu Nr.439 88.3., 88.4. un 88.5.
punktā noteiktajiem izdevumu posteļiem.

Pārējās MK noteikumu Nr.439 88.punktā
noteikto administratīvo izdevumu summas
atspoguļo pēc naudas plūsmas principa.

Ja biedrība un nodibinājums grāmatvedību
kārtot vienkāršā ieraksta sistēmā, tad
iepriekš minēto informāciju (arī 88.3.,
88.4.un 88.5.punktā) norāda izmaksas brīdī
(MK noteikumu Nr.439 88.7.punkts)

16

Lūdzu paskaidrojiet, kā valdes ziņojumā ir
jānorāda dzimumu proporcija. Organizācijai
nav izstrādāta dažādības politika, vai tā ir
noteikti jāizstrādā?

16

Sniedzot vadības ziņojumā informāciju par
biedrības un nodibinājumu mērķu
sasniegšanai iesaistīto personāla skaitu,
norādāma dzimumu, t.i., vīriešu un sieviešu
skaitliskā proporcija.
Nav obligāta prasība izstrādāt dažādības
politiku .

17

Kuros gadījumos revīzijas ziņojums nav
jāiesniedz?

17

Biedrība un nodibinājums Biedrību un
nodibinājumu likumā noteiktajā
termiņā iesniedz VID (EDS) valdes
parakstītu gada pārskata vai saīsinātā gada
pārskata un zvērināta revidenta ziņojuma
(ja tāds ir nepieciešams), vai finansiālās
darbības revīzijas institūcijas brīvā formā
sagatavota ziņojuma atvasinājumu.
MK noteikumi neparedz gadījumus, kad nav
jāiesniedz revīzijas ziņojums.
(MK noteikumu Nr.439 105.punkts)

18

Vai biedrībai, ja apgrozījums ir ap 25
tūkstoši eiro ir obligāti vajadzīgs revidents
un revidenta ziņojums?

18

Skatīt atbildi uz 17.jautājumu

19

Vai revidenta slēdzienam jābūt pievienotam
EDS sistēmā (apgrozījums zem 800000)
pie gada pārskata vai tas paliek pie gada
pārskata biedrībā.

19

Revidenta ziņojums kopā ar gada pārskatu
jāiesniedz VID EDS. (skatīt atbildi uz
17.jautājumu)

20

Ja biedrībai nav nepieciešams zvērināta revidenta atzinums, kurš var būt revīzijas komisijā? Vai šo komisiju var veidot biedrības valde? Kādas ir prasības šai komisijai?

20

Biedrības revīzijas institūcija tiek izveidota saskaņā ar Biedrību un nodibinājumu likumu, biedrības statūtos *norādot saimnieciskās un finansiālās darbības revīzijas institūcijas uzbūvi, ievēlēšanas kārtību, kompetenci, lēmumu pieņemšanas kārtību un pilnvaru termiņus vai zvērināta revidenta iecelšanas kārtību un pilnvaru termiņus.*

21

Kur minēts, ka jāpievieno revīzijas slēdziens EDS?

21

Prasība par revidenta ziņojuma pievienošanu noteikta MK noteikumu Nr.439 105.punktā (skatīt atbildi uz 17.jautājumu)

22

Ja nav bijuši ziedojumi, vai varēs iesniegt šo veidlapu tukšu? Ir bijis gadījumi, kad neļauj iesniegt, ja nav aizpildīta šī sadaļa

22

Ja biedrība pārskata gadā nav saņēmusi ziedojumus, tad aizpildot Ziedojumu un dāvinājumu pārskatu, minētajā pārskatā saņemto ziedojumu summu norādot nulles vērtībā.

23

Vai gada pārskatu paraksta visi valdes locekļi, vai var pilnvarot parakstīt vienu valdes locekli?

23

Biedrības un nodibinājumu gada pārskatu paraksta valde. MK noteikumu Nr.439 105.punkts neparedz kārtību, ka valde var pilnvarot parakstīt vienu valdes locekli

24

Jūsu zaļie izcēlumi, atzīmētas bilances un IIP izmaiņās, norādot, ka sākot ar 2023.g. pārskatu. Pēc jaunā likuma sapratu, ka jau tagad jāaizpilda jau par 2022.g., nevis sākot ar 2023.g.pārskatiem!

24

MK noteikumu Nr.439 sadaļas "Noslēgumu jautājumi" 112.punkts nosaka atsevišķu šo noteikumu punktu spēkā stāšanās kārtību.

Piemēram, saskaņā ar MK noteikumu Nr.439 **26.punktu** bilance ir papildināta ar postenī "Pamatlīdzekļu izveidošanas un nepabeigto celtniecības objektu izmaksas" Noslēgumu jautājumu 112.punkts nosaka ka noteikumu 26.punkts piemērojams attiecībā uz organizāciju gada pārskatiem, **sākot ar 2023. gada pārskata gadu.**

25 No MK noteikumiem neizriet, ka daļu šo jauno prasību var piemērot tikai ar 2023.gada pārskatu. Pārejas noteikumos minētas tikai dažas lietas. Vai var minēt normatīvo aktu, kur tas minēts?	25 Skatīt atbildi uz 24.jautājumu
26 Kā noteikt, vai iemaksātājs ir ārvalstu "Fonds". Vai pēc juridiskās formas kā Latvijā -nevalstiskā organizācija. Ien-Izd pārskatā ir atsevišķi šādi jānorāda.	26 Skatīt atbildi uz 6.jautājumu
27 Vai biedrībai pērkot nekustamo īpašumu no privātpersonas ir uz vietas jāietur kāds nodoklis un vai fakts jāziņo VID?	27 Pērkot nekustamo īpašumu no privātpersonas (rezidenta), biedrībai nav pienākums ieturēt iedzīvotāju ienākuma nodokli ienākuma izmaksas brīdī. Biedrībai ir pienākums iesniegt VID "Paziņojumu par fiziskajām personām izmaksātājā summām" līdz nākamā gada 1.februārim
28 Lai konkretizētu- biedrība no NVA (valsts iestāde) saņem dotāciju bezdarbnieka stipendijai ESF projektu ietvaros. Vai šo saņemto finansējumu jāuzrāda kā saņemtā dotācija vai kā no ES saņemto finansējumu.	28 Skatīt atbildi uz 9.jautājumu
29 Paskaidrojiet vai uz mērķziedojumu var attiecināt tieši attiecinātus administratīvos izdevumus, piemēram grāmatveža atalgojumu.	29 Uz mērķziedojumu var attiecināt uz tieši attiecināmo administratīvo izdevumu daļu, ja šo izdevumu daļu var pamatot.
30 Sakiet, lūdzu, gatavojot gada pārskatu vienkāršā ieraksta sistēmā, man iepriekšējā pārskata gada ieņēmumi pārsniedz 40000, bet tie nav ieņēmumi no saimnieciskās darbības, vai ir jāiesniedz balance?	30 Ja biedrība grāmatvedību kārtu vienkāršā ieraksta sistēmā, tad neatkarīgi no ieņēmumu summas, balance nav jāsatavo un nav jāiesniedz VID (MK noteikumu Nr.439 15.punkts)

31

Ja DzīB pārvaldīšanu nodevusi ārpakalpojumā apsaimniekošanas uzņēmuma, tā no iedzīvotājiem saņem apsaimniekošanas maksu un tālāk nomaksā apsaimniekošanas uzņēmuma uz izrakstīta rēķina pamata.

Kā pārskaitīšanai dzīvojamās mājas īpašnieku vārdā attiecīgajam pakalpojumu sniedzējam (ko neietver IIP), vai tad tie ir uzskatāmi par saimnieciskās darbības ieņēmumiem?

31

Dzīvojamo māju pārvaldīšanas biedrība pārskaitīšanai dzīvojamās mājas īpašnieku vārdā attiecīgajam pakalpojumu sniedzējam (piemēram, maksa par apkuri, elektroenerģiju, ūdens piegādi) saņemtās maksājumu summas ieņēmumu un izdevumu pārskatā neiekļauj

32

Vai ārpakalpojuma grāmatvedis, kas kārtو biedrības grāmatvedību var revidēt šo pašu biedrību?

32

Ārpakalpojuma grāmatvedis, kurš ir atbildīgs par grāmatvedības kārtošanu biedrībā, nevar veikt biedrības gada pārskata revīziju.
Skatīt atbildi uz 20.jautājumu par revīzijas komisijas izveidošanu biedrībā

33

Mums biedrība organizē sniega tīrīšanu ciematā. Saņem no biedriem naudu, par kuru apmaksā pēc tam rēķinus pakalpojumu sniedzējam (summas mainās). Es pareizi saprotu, ka šie nav jānorāda kā ieņēmumi?

33

Saņemot no biedrības biedriem naudu sniega tīrīšanai, minētie finanšu līdzekļi ir jāiekļauj Ieņēmumu un izdevumu pārskata attiecīgajā ieņēmumu postenī, t.i., postenī "Biedru nauda, iestāšanās nauda un citas gadskārtējās iemaksas" (*ja minētie maksājumi ir paredzēti statūtos*), vai postenī "Citi ieņēmumi".

34

Kā noteikt ziedotas preces vērtību, ja pavaddokumentā nav norādīta preces vērtība?

34

Biedrības valde vai izpildinstitūcija ir tiesīga patstāvīgi noteikt ziedojumā saņemto preču uzskaites un novērtēšanas kārtību grāmatvedībā. Preču novērtējumu naudas izteiksmē var veikt, pamatojoties uz tirgus vērtību.

35

Biedrība, kurai SL statuss, PVN maksātāja, veic saimniecisko darbību ar PVN, no saimnieciskās darbības nodrošināšanai nepieciešamajiem izdevumiem atskaita PVN priekšnodokli.

Nodrošina atsevišķu uzskaiti. Vai ir PVN priekšnodokļa atskatīšanas ierobežojums/apmērs?

35

Pievienotās vērtības nodokļa (PVN) likumā nav noteikti ierobežojumi attiecībā uz atskaitāmā priekšnodokļa apmēru, ja biedrība PVN likumā noteiktajā kārtībā grāmatvedībā priekšnodokļa atskaitīšanas vajadzībām ir nodrošinājusi atsevišķu to preču un pakalpojumu uzskaiti, kas izmantoti tikai tādu darījumu nodrošināšanai, kas dod tiesības atskaitīt priekšnodokli.

36

Nevaru atrast, kur likumdošanā ir, ka pamatlīdzeklis no 1000eur

36

MK noteikumu Nr.439 **20.punktā**, kurā noteikts, ka par ilgtermiņa ieguldījumiem (nemateriālie ieguldījumi un pamatlīdzekļi) uzskata līdzekļus, kas paredzēti ilgstošai lietošanai (ilgāk par vienu gadu) vai ieguldīti ilglietojamā īpašumā un kuru sākotnējā vērtība pārsniedz 1000 *euro*. Ja nepieciešams, organizācijas grāmatvedības politikā noteikto ilgtermiņa ieguldījumu sākotnējo vērtību var noteikt zemāku par 1000 *euro*